

De Wijkkrant

Muntel, Vliert en Orthenpoort

Jaargang 21 - juni 2018

***Het Rijke Roomse Leven:
opkomst en neergang***

Brugwachtershuisje wordt koffietent

Stichting Actieve Senioren

***Verbouwen in Muntel, Vliert en
Orthenpoort***

Foto: Wim van den Berg

Kort

Struikelstenen

Op vrijdag 15 juni zijn bij Ophoviuslaan 126 twee zogenaamde struikelstenen gelegd. Arthur en Martha Neuhaus woonden hier, voor ze in 1942 moesten vluchten voor de nazi's. Hun dochtertje Marianne gaven ze mee aan een vriend. In 1943 werden Arthur en Martha gearresteerd tijdens een razzia in Heusden. Ze gingen op transport naar Westerbork, en op 2 maart verder naar Sobibor. Drie dagen later werden ze daar vergast. Marianne vertrok in 1945 naar familie in de VS, waar ze nog steeds woont. Ze was op 15 juni aanwezig bij de indrukwekkende plechtigheid ter ere van haar ouders.

Hetty Puts

Op 28 mei j.l. is wijkgenote Hetty Puts overleden. Naast haar vele andere vrijwilligersactiviteiten voor de wijk heeft ze jarenlang de Wijkkrant bezorgd, tot het een paar maanden geleden te veel werd. Ze was 88 jaar. We zijn haar ontzettend dankbaar.

Jeu de boules

Bij de Amazoneflats aan de Geldersedam is eind mei een splinternieuwe jeu-de-boulesbaan in gebruik genomen. Initiatiefnemer Alfred Martens verrichtte de opening in het bijzin van wijkmanager Marie-Louise Claessens en vijftien medewoners. Meedoen? Ga eens kijken op woensdag tussen 14.00 en 15.00 uur of zaterdags tussen 16.30 en 18.00 uur. Lees meer op buurtkiep.nl/groep/kamer-vol-kennis.

Foto: Liesbeth van Drunen

Nieuwe speeltuin

Van de Venpark

Na een handtekeninginzameling van initiatiefnemer Liset van Lanen is in oktober 2017 een enthousiaste werkgroep begonnen aan een project voor een complete *make-over* van de buurtspeeltuin aan het Van de Venpark, het smalle park langs het spoor aan de Van Rijckevorsel van Kessellaan.

Na een intake met Patrick Verheul van de Gemeente, een leveranciersselectie, diverse gesprekken op locatie en een offertetraject is er nu zicht op een nieuwe speeltuin, die volgens leverancier Spereco de eerste week van juli geleverd wordt.

Annemiek Lasterie, buurtbewoner en landschapsontwerper, maakte het basisontwerp; de coördinatie was in handen van Frank Haverkort, Nanneke Thijssen en Liset van Lanen.

Zo ontstond een mooi, natuurlijk en toegankelijk ontwerp voor kinderen tot en met 12 jaar. Dankzij het unieke afwatersysteem kunnen de kinderen op warme dagen bovendien heerlijk met water spelen.

Alle buurtkinderen zijn welkom om te zijner tijd te komen spelen.

Ramadan; op weg naar de moskee voor Iftar, het breken van de vasten na zonsondergang. Inmiddels is de Ramadan op 15 juni j.l. afgesloten met het Suikerfeest.

Een wijkfoto van Olaf Smit

Welkom op de camping!

Zin in een praatje met een lekker bakje koffie? Dat kan sinds kort in de kleinste gelegenheid van Den Bosch: De Camping koffietent. Vrijdag 1 juni was de opening en Thijs, een trouwe voorbijganger, kreeg het eerste kopje koffie aangeboden met de woorden: U bent de eerste campinggast! Zo is er weer een nieuw initiatief in onze gezellige buurt.

Op de koffie

De camping koffietent neemt alvast een voorschot op de nieuwe plannen voor het Zuidwillemspark. Het brugwachtershuisje was altijd al een plek voor een praatje als de brug open stond. Nu kun je er een praatje maken onder het genot van een kopje koffie. De campingbazen, koffieschenkers, zijn allemaal vrijwilligers die er van houden mensen te ontvangen en met elkaar te verbinden. Zin in een praatje? Neem er een bakje koffie bij!

Levendig

Er is van alles mogelijk en leuke ideeën zijn van harte welkom. Je kunt er je verjaardag vieren; een vergadering houden; een concertje geven; taart uitdelen of ga er een potje schaak spelen. Drink eens geen koffie bij de buur thuis, maar ga samen naar het koffietentje en heb eens andere praat. Neem gewoon je eigen koekjes mee (en deel ze uit). Elkaar ontmoeten dat is de bedoeling; een soort plekhoek zou je kunnen zeggen.

Gratis koffie?

Aan de Zuid Willemsvaart ligt ook verzorgingshuis Nieuwenhage. Daar wonen ouderen waarvan er veel niet meer goed ter been zijn. Om mensen aan te moedigen eens een wandelingetje te maken met een van hen krijgen zowel de begeleider als de bewoner van Nieuwenhage een gratis kopje koffie bij een bezoekje aan De Camping. Voor deze actie kun je contact opnemen met Patricia de Weerd (van Nieuwenhage) via telefoonnummer 06.12863888.

De Camping koffietent is geopend van 10 tot 6 op maandag tot en met zaterdag.
Lees meer op www.campingkoffietent.nl.

Marjan Klinkhamer

Foto's: Brigitte de Swart

Column

KLEUR!

De geboorte van kleur?

Dat is een heel verhaal.

Kleur is niet zomaar iets – hoor maar!

sneeuwkllokjes met kleine schokjes -

baren glimlach breed

ontkrullende varens onhoorbaar –

eerste kreetjes van lenteleven

magnolia magnifiek rooswitrose -

openklappende longen

licht verbreekt – zee verschiert – zon verwekt

aarde bloost, wordt kleurrijk gestekt

kleur na kleur.....schakering

KLEUR HONDERDDUIZEND KEER RAAK

zo'n geboorte verdient een kaart:

Hoera!

KLEUR

is geboren

datum: ooit

tijdstip: nieuw

plaats: overal!

gewicht-s-loos

de dankbare, blijde en trotse ouders:

licht van de zon

kiemkracht van de aarde

Kraambezoek: het liefst in de lente,

doorlopend in de zomer,

uitlopers tot in de herfst.

Denkt u bij uw bezoek a.u.b.

om de rust van de Moeder!

Een cadeau?

Uw plezier met ons, en respect gráág...

Wij zijn bereikbaar, altijd.

Adres: kijk maar om je heen.

We verheugen ons op jouw verwondering.

Dat het mag opgroeien als vrolijke deugniet,

onrustige puber, blozende tiener,

charmante volwassene,

troostende vriend, kleurgenoot.

Peter van Helden, maart 2018

Wijkprojecten

Deze keer aandacht voor een oproep van Muntelaar Toon van der Ven, die zich zorgen maakt over onze gezondheid.

AED-apparaat

Toon werd aan het denken gezet door een tv-uitzending over het belang van een goed bereikbaar AED-apparaat: een Automatische Externe Defibrillator, een draagbaar apparaat dat door een elektrische schok het hartritme weer kan herstellen bij een hartstilstand.

Zes minuten

Toon: "Als je een hartstilstand krijgt, is het belangrijk dat je binnen zes minuten gereanimeerd wordt. Daarvoor is het nodig dat er binnen die tijd een AED-apparaat beschikbaar is en iemand die weet hoe je het moet gebruiken. Ik dacht: hoe zit dat eigenlijk in onze wijk?"

Kamer Vol Kennis

Hij besloot zijn licht op te steken bij de Kamer Vol Kennis, die op woensdagochtend spreekuur houdt in de Slinger. Daar bleek al gauw dat de apparaten in de wijk (bij De Slinger, de brandweer en het politiebureau) niet 24 uur beschikbaar zijn of te ver weg om binnen zes minuten te kunnen gebruiken. Bovendien is het nog onduidelijk wie kan reanimeren en hoe je die snel kunt bereiken.

Oproep

Toon: "Wat er nodig is: voldoende apparaten op plekken die dag en nacht toegankelijk zijn plus een groep mensen uit de wijk die een korte training willen doen om te leren reanimeren. Er is een speciale app die het mogelijk maakt de dichtsbijzijnde op te roepen, zodat de kans om binnen zes minuten in actie te komen groot wordt. De gemeente heeft al aangegeven financieel te willen ondersteunen. Nu alleen de mensen nog."

Doe je mee?

Neem contact op via toonvanderven@kpnmail.nl of bel 06 10841561

De digitale wijk

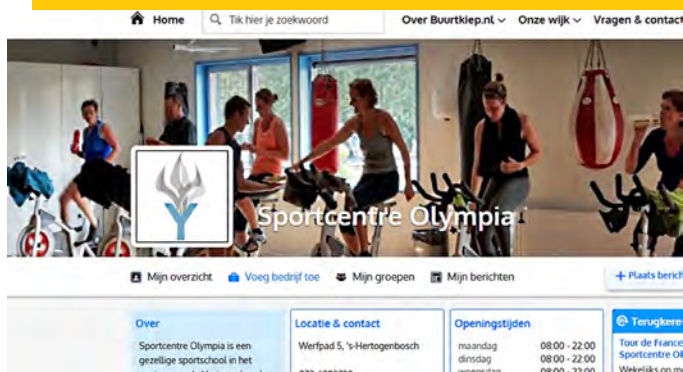
Een rubriek die aandacht besteedt aan de internetkant van allerlei wijkinitiatieven. Ook een internetactiviteit te melden? Laat het ons weten!

Mis 'm niet: De Buurtkiep

In mei hebben meer dan 1000 unieke IP-adressen www.Buurtkiep.nl bezocht. Samen goed voor 6000 pageviews. Best een flink aantal om in de wijk serieus rekening mee te houden als je zelf iets te melden hebt.

Buurtkiep.nl biedt gratis de mogelijkheid om jouw organisatie, jouw zaak, jouw werk, onder de aandacht van mede wijkbewoners te brengen.

Er is een speciaal type pagina beschikbaar, dat veel mogelijkheden heeft om dat te laten zien. Een goed voorbeeld is bijvoorbeeld de pagina van Sportcentre Olympia.

Een ander voorbeeld dat beschikbaar is, is het type pagina van onze eigen Wijkkrant. Wij hebben onder 'Onze Wijk' een eigen groepspagina (<https://buurtkiep.nl/groep/wijkkrant-muntel-vliert-en-orthenpoort>) waar je ook op de afzonderlijke artikelen kunt reageren. En op diezelfde groepspagina staat sinds de vorige editie van de Wijkkrant een doorbladerbare digitale versie. (Klik linksboven op 'digitale wijkkrant'). Dat is klikken in plaats van scrollen! Heel handig.

Goed idee voor jou, jouw werk of jouw organisatie? Schrijf je in en meld je eigen pagina (gratis!) aan. De buurtkiewers helpen je graag verder mocht je er zelf niet goed uitkomen.

Poll functie

Wil je zelf iets uitzoeken in de wijk dan is er een poll-programma waarmee je heel makkelijk de meningen van buurtbewoners over een bepaald onderwerp in beeld kunt brengen. De kerngroep van Netwerk Buurtdemocratie maakt daar bijvoorbeeld op de Buurtkiep al gebruik van. En jawel: ook voor jou is deze functie beschikbaar.

Magazine MijnBuurtje

De Buurtkiep werkt met het format van MijnBuurtje. Een format dat in zo'n veertig plaatsen in het land op de eigen lokale situatie wordt toegesneden en bewoners de mogelijkheid biedt om met elkaar in contact te komen én te blijven. MijnBuurtje heeft een eerste magazine uitgeven waarin uitvoerig de doelstellingen maar vooral de ervaringen van de gebruikers worden belicht. Lees het hele magazine via www.mijnbuurtje.nl. Hans Kessens van De Buurtkiep vertelt op pagina 10 over zijn overtuiging dat een goede communicatie binnen de wijk mensen zo bij elkaar brengt dat zij écht op elkaar betrokken raken en tot acties komen. Acties die de wijk leefbaar maken en leefbaar houden.

Ga met De Buurtkiep aan de slag! Vul je eigen profiel in, rechts bovenaan. Dat gaat gemakkelijk en kan (maar hoeft niet!) met je Facebook-profiel. Ben je ingeschreven dan kun je gebruik maken van alle mogelijkheden die het programma je biedt. Kijk rond en ontdek.

Plaats gerust je eigen vragen of reageer op hulpvragen van anderen. Houd de agenda bij. Er gebeurt meer dan je zo op het eerste gezicht zou denken. En mocht je er even niet uitkomen dan zijn er altijd nog de Buurtkiewers, die je als buurtverbinders zullen helpen.

Wil je zelf eens achter de schermen kijken van het buurtverbinderswerk? Meld het op info@buurtkiep.nl en je bent van harte welkom.

Ingrid Kemps en Toon van Rijnsoever

Gezondheid

Een rubriek over gezondheidsorganisaties in de wijk. Deze keer: Arts Health Care, de orthomoleculaire praktijk van Cor Arts.

Cor Arts moet het vaak uitleggen: hij heet wel Arts, maar arts is hij niet. Hij is wel doctor, maar geen dokter: zijn studie medische biologie mondde uit in een proefschrift over de relatie tussen voedingsvezels en borstkanker, en een studie orthomoleculaire geneeskunde in België opende zijn ogen voor de ingewikkelde processen in de lichaamscellen, waar miljoenen stoffjes op elkaar inwerken in een wankel evenwicht. Raakt dat biochemische geheel uit balans, dan heb je een probleem.

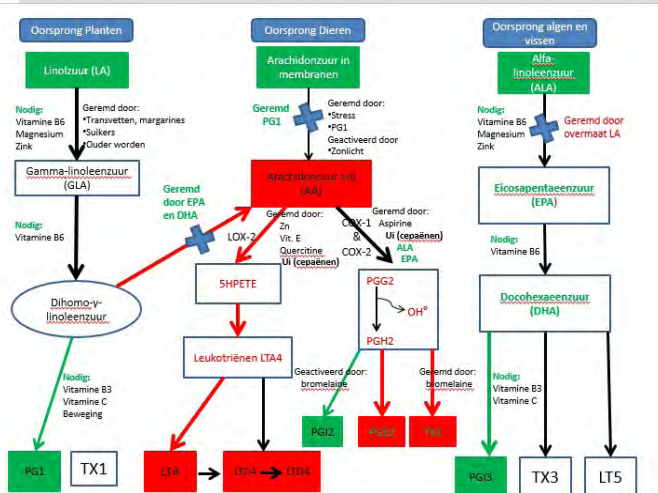
Cor Arts werkt graag samen met de huisarts. Wat hij biedt is vaak aanvullend: iemand met een torenhoge bloeddruk moet echt naar de huisarts, maar Cor kan dan ondersteunen, bijvoorbeeld met voedingssupplementen. Of hij kan, bijvoorbeeld bij reuma, alternatieven bieden voor zware middelen als prednisolon of antibiotica.

Veel klachten die Cor tegenkomt in zijn praktijk hebben te maken met stress. Hij legt uit: "Wie onder stress staat, maakt in de bijnier cortisol aan, een hormoon dat de afweer vermindert. Dat alleen al kan klachten veroorzaken, maar in samenhang met andere stoffen kan er hoge bloeddruk ontstaan, een te hoog cholesterolgehalte, maag- en darmproblemen - die zie ik ook veel. Laatst nog. Ik heb onderzoek laten doen in een Duits laboratorium en daar bleek een zogenaamde blastocystis de oorzaak te zijn. Zoiets moet door de huisarts behandeld worden, maar vervolgens kan ik helpen door de darmflora weer langzaam op te bouwen met supplementen, voedingsadvies en leefstijladvies."

Cor laat me een enthousiast mailtje zien van iemand die met energieklaarten en stress bij hem kwam. "Ze had veel meegemaakt. Ik heb met een vingerprik wat bloed afgenomen en dat naar het laboratorium in Apeldoorn gestuurd. Ze bleek een groot tekort aan vitamine D en B12 te hebben. In de B12-kliniek krijgen mensen dan een injectie, maar daar ben ik niet voor. Een zuigtablet werkt langzamer en daarom beter. Ze voelt zich nu een ander mens. Dat soort mailtjes, daar doe je het voor."

Meer informatie : www.artshealthcare.nl

Anja van Kleef

Cor: "Dit schema is te ingewikkeld om helemaal uit te leggen, maar het laat zien hoe de ongewenste, rode stoffen kunnen worden geremd, bijvoorbeeld door visolie te gebruiken, of door een ui bij je bed te zetten. De gunstige stoffen kunnen worden geactiveerd, bijvoorbeeld door de juiste vitaminen toe te voegen."

De SAS zoekt

Vrijwillgers maken het verschil

De Stichting Actieve Senioren (SAS) is in de Muntel actief met verschillende groepen. Daarover lees je meer op deze pagina. De SAS is ook gesprekspartner van de gemeente als het gaat om het ouderenbeleid in de stad en natuurlijk onderhoudt ze contacten met de overige organisaties die zich inzetten om ouderen, of liever gezegd senioren, elkaar te laten ontmoeten, of om hen ontspanning en ontplooiing te bieden. Een lekker actieve club mensen dus, die nu op zoek is naar een algemeen voorzitter en een penningmeester, omdat de huidige bestuursleden hun taken willen overdragen in verband met hun leeftijd.

Benieuwd of het iets voor jou is, of gewoon benieuwd naar wat de SAS voor jou kan betekenen? Kijk eens op www.sasdenbosch.nl of neem contact op met het secretariaat: Secretaris: Ton Verhaeg, Tel. 073-6210667 of 06-57339972. info@sasdenbosch.nl

Henny van den Bogaard is voorzitter van de SAS-afdeling Muntel, Vliert, Binnenstad en Noord. Hij is vaak te vinden in wijkgebouw De Slinger waar zeven groepen actief zijn. De leiders van die groepen zijn gekwalificeerde mensen die hun vak verstaan en hun kennis en vaardigheden graag aan anderen over willen dragen. Op vrijwillige basis. Zij maken het motto van de SAS waar: Vrijwilligers maken het verschil!
Elke dag is wel een groep actief daar in het wijkgebouw:

Maandagmorgen: Boekbinden
10.00 – 12.00 u
Info Wim Vugts (073-62418)

Dinsdagmorgen en -middag: Engels in vier groepen
11.30 – 12.30 u conversatie-groep
Info Jos Louwes (073-6894798)

Woensdagmorgen: Ruimtelijk schilderen
09.30 – 12.00 u
beperkt materiaalgebruik
Info: Hans van de Berg (06-45110392)

Woensdagmorgen: Bloemschikken
9.30 – 11.00 u
Info Diny van Hooft

Donderdagmorgen: Schilderen
9.30 – 12.00 u
beperkt materiaalgebruik
Info Hans van de Berg (06-45110392)

Vrijdagmorgen: Speksteen bewerken
9.30 – 12.00 u
Info Henny van den Bogaard (06-41036254)

Foto: Liesbeth van Drunen

Voor al deze activiteiten geldt een eigen bijdrage die varieert van € 6,- tot € 10,- per maand.

Wil je meer weten? Henny van den Bogaard nodigt je uit: "loop gewoon binnen in wijkgebouw De Slinger en ga vrijblijvend kijken bij de cursussen. Dat verplicht je nog tot niets."

En je kunt ook kijken op www.sasdenbosch.nl

Toon van Rijnsoever

Het Rijke Roomse leven: opkomst en neergang

In de nieuwbouwwijken die vanaf de jaren '60 uit de grond werden gestampt is weinig meer van de Rooms-Katholieke kerk te vinden. Er werd hier een daar een modern kerkgebouwtje neergezet, maar nadat de kerkgangers wegbleven, konden die net zo makkelijk worden afgebroken of een andere bestemming krijgen. Met de wijken die vóór de Tweede Wereldoorlog verrezen is dat een heel ander verhaal. Zodra er voldoende mensen - nagenoeg állemaal potentiële kerkgangers! - waren, werd er door de bisschop een bouwpastoor geparachuteerd. De gemeente werd, meestal met succes, gevraagd om een geldelijke bijdrage en korting op de bouwgrond. En de pastoors van die tijd keken verder dan hun religieuze neus lang was. Ze hadden ook graag grip op het onderwijs dat uiteraard op katholieke leest geschoeid moest zijn.

Paters en zusters

Dat betekende een kleuterschool en lagere scholen, bij voorkeur apart voor jongens en meisjes. Paters, fraters en zusters werden ingevlogen om onderwijs te geven en andere hand- en spandiensten te verrichten. Het handigste was om deze hulptroepen dicht in de buurt hebben en dus verrezen er kloostergebouwen. Parochiehuizen mochten ook niet ontbreken en zo ontstond er een dominante religieuze (Rooms-Katholieke) infrastructuur.

In de vooroorlogse wijken Muntel en de Vliert (grotendeels) is dit patroon duidelijk te herkennen. Zelfs nadat majestueuze kerken als de Sint Antonius aan het Duhamelplein (nu Kardinaal Koopmansplein) en het Allerheiligst Sacrament aan de Sonniusstraat aan de slopershamer ten prooi vielen, bleef er nog veel religieus geïnspireerd onroerend goed over: kloostergebouwen, grote pastories, wijkhuizen, scholen. Veel hiervan heeft andere bestemmingen gekregen en wordt tegenwoordig gekoesterd. Het zal ons nog tot in lengte van jaren blijven herinneren aan de dominante positie die de RK Kerk ooit innam.

Sonnusstraat

En nu staat in de Muntel, Vliert en Orthenpoort het laatste kerkgebouwtje op de nominatie om aan de eredienst te worden onttrokken: De Sacramentskerk in de Sonniusstraat. We hebben het niet over de kerk

De pastorale werkgroep voor de Sacramentskerk, van links naar rechts: Leo Blom, Bea Verdonk, Toon van Geldrop, Henny Frank, Peter Spijkers, Janneke Visser. Niet op de foto Annemieke Kern.

die in 1936 werd ingezegend door bisschop mgr. Diepen en in 1950 nog werd uitgebreid met bijna 500 zitplaatsen. Drie maal 1.400 kerkgangers op één zondag was in die dagen heel gewoon. In de jaren '60 verslaptte, zoals dat heet, het religieuze leven. Tien jaar later ging het nog sneller. Bernard Schoenmaker, de bouwpastoor van het eerste uur, ging in deze periode van neergang (1970) met emeritaat. De eerste grote kerk die het veld ruimde, was de Antonius in 1983. Alle ballen werden gericht op de Sacraments, zij het met een iets afgeslankt interieur.

Boekje 85 jaar Sacramentskerk

De expositie over opkomst en einde van de Sacramentskerk is voorbij. Al het materiaal en ook veel anekdotes en persoonlijke verhalen en herinneringen worden nog verwerkt in een boek. Het duurt nog enkele maanden voor het klaar is. De kosten van het boek zijn nog niet bekend. Naar schatting gaat het tussen de €17,50 en €25 kosten. Men kan alvast een boek reserveren door naam en adres door te geven aan Leo Blom van de pastorale werkgroep via e-mail: d4bloms@ziggo.nl. Natuurlijk kan ook bij de Sacramentskerk een briefje in de bus worden gedaan of afgegeven. Voorlopig is er op woensdag- en vrijdagmorgen nog gewoon inloop.

Eind 2002 werd begonnen met de sloop van de oorspronkelijke Sacramentskerk. Hierbij ging hierbij alle monumentale kunst zoals muurschilderingen, beeldhouwwerken en een aantal ramen verloren.

Het aantal belijdende gelovigen bleef echter teruglopen, de bouwkundige staat maakte sluiting noodzakelijk. De laatste ceremonie had plaats op 22 november 2002. Deze stond in het teken van de plotseling overleden Pastoor Jan van Hulst, die nog vanuit zijn eigen kerk ten grave kon worden gedragen.

Zonder bisschop

Na het nodige getouwtrek kon op de plek van de oude kerk in 2002/2003 een eenvoudige, rechthoekige kerkruimte met plat dak worden gerealiseerd. Daar waar tot dan toe bij de plechtige ingebruikneming van kerken, uitbreidingen, schoolgebouwen, kloosters steevast de bisschop zelf vanaf de Parade naar de Muntel of de Vliert afreisde, liet bisschop Hurkmans zich bij de ingebruikneming van de kleinschalige nieuwe Sacramentskerk vertegenwoordigen door pastoor A. Uijtewaald.

Met het sluiten van kerkgebouwen werden ook de parochies opgeschaald. Na sloop van de Antonius ontstond de parochie Muntel-Vliert. Deze ging in 2007 op in de grotere Moeder Teresa en nog later ontstond de parochie H. Maria die nagenoeg alle vroegere parochies van het Dekanaat 's-Hertogenbosch omvat.

Voor dit verhaal is onder meer gebruik gemaakt van de notitie 'Kerk en parochie van het Allerheiligst Sacrament te 's-Hertogenbosch' van Geert Donkers van de Kring Vrienden van 's-Hertogenbosch

Pastorale werkgroep

De Sacramentskerk anno 2018 werd en wordt vooral draaiende gehouden door de pastorale werkgroep. Leo Blom is met 51 jaar het jongste lid. De vitale Toon van Geldrop is met 86 jaar de oudste. "In 1961 ben ik nog in de oude kerk getrouwd," vertelt hij. Wat er met het gebouw gaat gebeuren is nog niet bekend. De slotviering heeft zondag 10 juni plaatsgehad, maar officieel moet het door het bisdom nog aan de eredienst worden onttrokken. Voorlopig kunnen de gebruikelijke niet-religieuze bijeenkomsten op woensdag- en vrijdagmorgen en dinsdagmiddag nog doorgaan. Waar kunnen de parochianen terecht voor kerkelijke bijeenkomsten of sacramenten?

"We hebben dat aan de vaste bezoekers gevraagd, maar daar kregen we geen eenduidig antwoord op," zegt Leo Blom. "Sommigen gaan naar de Sint-Jan, anderen naar de Maaspoort of Hintham of ze kiezen voor de tv of het thuis ontvangen van de hostie. Dat maakt het moeilijk voor ons om iets te organiseren, maar misschien krijgen we komende maanden signalen dat er toch behoefte bestaat aan wat hulp."

*Tekst: Jos van Rijsingen
Foto's: Wim van den Berg*

Witte Zuster weet niet van ophouden

Fraters en paters en zusters (die van de Choorstraat, maar ook witte zusters) waren van grote betekenis voor het wel en wee van het Rooms-Katholieke leven en dus ook de Sacramentsparochie. Voor het onderwijs, maar ook voor allerlei andere taken. Het onderwijs wordt allang door leken gegeven en de fraters en zusters zijn stilaan vertrokken. Maar soms houdt de binding stand, zoals bij witte zuster Joanna (85). Ze was vele jaren aan de Sacramentsparochie verbonden, maar woont tegenwoordig met enkele medezusters in Boxtel. Elke woensdagmorgen komt ze nog op de fiets naar de kerk. Voor de koffie, een praatje, een hobbyactiviteit. De afstand is geen probleem. "Ik heb een elektrische fiets," zegt ze. Vindt ze het jammer dat ze straks niet meer naar Den Bosch hoeft te fietsen? "Ho, ho," zegt ze, "ik blijf komen, want op maandagmiddag doe ik ook nog vrijwilligerswerk elders in Den Bosch."

Zuster Joanna woont nu in Boxtel, maar op haar e-bike komt ze nog regelmatig naar Den Bosch.

FYSIOTHERAPIE BEENHAKKERS

Specialisaties: COPD
 Orthopedische Manuele Therapie
 Psychosomatische Fysiotherapie
 Bekkenfysiotherapie
 Kinderfysiotherapie
 Dry Needling
 Arbeidsfysiotherapie
 Aangesloten bij Parkinson Netwerk en Schouder Netwerk N. Brabant
 Wandelen met ouderen op woensdagochtend om 11 uur.

Antoon der Kinderenlaan 7
 52AA 's-Hertogenbosch
 073-6135318

www.fysiotherapiebeenhackers.nl
info@fysiotherapiebeenhackers.nl

vd Veerdonk & vd Loo
 Administratie en advies

Uw partner in de wijk voor financiële dienstverlening

Victorialaan 15 073-6212105
 5213 JG 's-Hertogenbosch veerdonkloo@hetnet.nl

SJEF JANSEN DAMES & HEREN KAPSALON

CITADELLAAN 123
 5212VC 'S-HERTOGENBOSCH
 THE NETHERLANDS
 073 613 64 85

WWW.KAPSALON-SJEF-JANSEN.NL

Binnenkort iets te vieren?

Hotel • Borrelen • Dineren • Meeting
 de Soete Moeder is een officiële trouwlocatie!

Nemiusstraat 4 Telefoon: +31 (0)73 2048840
 5212 RG 's-Hertogenbosch Web: www.desoetemoeder.nl

Jan Waarts

Verbouwen:

Er wordt heel wat verbouwd en veranderd in onze wijk: een nieuwe aanbouw, een dakkapel, een stel zonnepanelen...Hoe zit het eigenlijk met vergunningen voor al die activiteit? Jan Waarts van de afdeling VTH (Vergunning, Toezicht en Handhaving) van de sector Stadsontwikkeling van de gemeente beantwoordt onze vragen.

Een nieuwe dakkapel, Jan, heb ik daar een vergunning voor nodig?

Sinds 2009 is de regelgeving voor vergunningvrij bouwen ruimer geworden, maar er is een verschil: de Muntel is, net als de binnenstad, een Rijksbeschermd stadsgezicht. Bovendien zijn er in de Muntel veel panden aangewezen als Rijks- of Gemeentelijk monument. Daarom is in de Muntel vergunningvrij bouwen beperkter mogelijk dan in de Vliert of de Orthenpoort. In die twee wijken geldt dan de vraag: is het zichtbaar vanuit de openbare ruimte? Dakkapellen, aanbouw met één bouwlaag, dakrampen en zonnepanelen, bergingen en garages – zo lang het aan de achterkant is, is er veel mogelijk.

Om het zeker te weten, kun je de *vergunningscheck* uitvoeren, op www.omgevingsloket.nl. Daar kun je de vergunning ook digitaal aanvragen. Als een bouwwerk vergunningvrij is, hoeft je dat niet te melden, maar het is wel verstandig om vooraf je burens te informeren.

Word nu vrienden met wijkmanager Marie-Louise Claessens op Facebook

met of zonder vergunning?

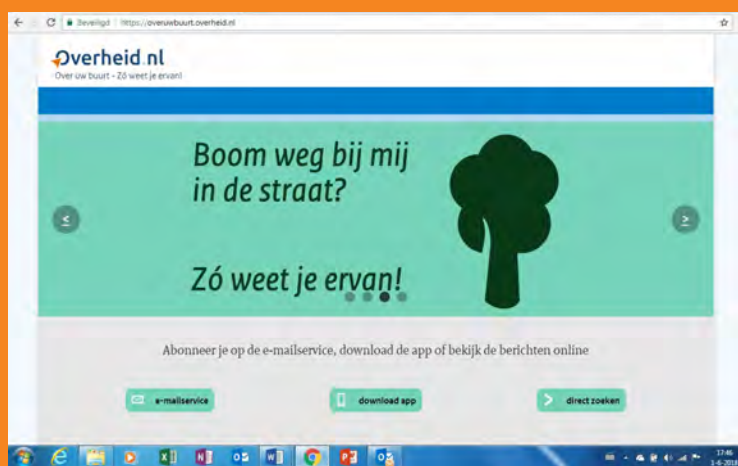
Regelgeving in Muntel, Vliert en Orthenpoort

Hoe wordt beoordeeld of je een vergunning krijgt of niet?

Een Omgevingsvergunning kan 27 aspecten betreffen: bouwen, kappen, strijdigheid met ruimtelijke regels (bestemmingsplan), 'uitweg aanleggen', enzovoort. De aanvraag wordt getoetst aan het bestemmingsplan (zie www.ruimtelijkeplannen.nl) en nadere regelgeving zoals het Bouwbesluit en een Kapverordening. Bouwwerken moeten ook beoordeeld worden door de Welstandscommissie, die de aanvraag aan de Welstandsnota toetst. Die commissie bestaat uit architecten die door de gemeente worden ingehuurd om advies uit te brengen.

Hoe lang bestaat de regelgeving al? Zijn de regels wel eens veranderd?

De huidige regelgeving (WABO) is in 2009 vastgesteld, maar de gemeente is al bezig met de komende wetswijziging, die in 2021 in werking zal treden. Bij deze nieuwe regelgeving, de Omgevingswet, worden er veel regels samengevoegd en zal er meer participatie zijn. Voor de wijk Orthenpoort is er een pilot gestart zodat we daar al intern kunnen kijken wat de wetswijziging gaat betekenen.

Kan ik ergens vinden welke vergunningen er zoal zijn verleend in de buurt?

De gemeente is verplicht om beslissingen op een vergunning te publiceren. Daarnaast worden ook de aangevraagde vergunningen gepubliceerd. Je kunt dat inzien via www.overuwbuurtoverheid.nl. Daar kun je je ook aanmelden voor een berichtenservice: een mail wanneer er een publicatie is in het gebied dat je aangeeft. Sinds kort maakt de gemeente ook gebruik van een app: met de *OmgevingsAlert*-app blijf je op de hoogte van de plannen in de buurt.

Meer weten?

Ga naar <https://www.s-hertogenbosch.nl/inwoner/vergunning-of-melding/omgevingsvergunning.html>. Met vragen kun je per e-mail terecht bij omgevingsloket@s-hertogenbosch.nl.

Onderwijs in de wijk

Een rubriek met informatie over soorten van onderwijs die je in onze wijk tegenkomt. Deze keer een bijdrage van Kindcentrum De Kameleon.

In de maanden april en mei hebben we op KC De Kameleon veel mogen vieren. De Kameleondag, de eerste kledingmarkt en de Koningsspelen. Allemaal mooie momenten om met alle kinderen en ouders van de school te genieten van feestelijke dagen. De Kameleondag was onze eerste feestdag.

Kameleondag

Op 5 april hebben we gevierd dat KC De Kameleon alweer 5 jaar in dit mooie pand zit. 5 jaar geleden is De Kameleon niet alleen verhuisd naar een nieuw pand maar zijn we ook samen met Kanteel kinderopvang een kindcentrum geworden. En dat vonden we een feestje waard om te vieren. Een eerste lustrum op de Leonardus van Veghelstraat. En dat hebben we gevierd met een dag vol circus workshops. Alle ouders waren uitgenodigd om 's middags naar de circus voorstelling te komen kijken. We hebben genoten en gelachen om al onze talentjes!

Kledingmarkt

Onze eerste kledingmarkt hebben we op 11 april gehad, een initiatief van een aantal fanatieke ouders, die hebben georganiseerd dat alle ouders hun oude, maar goede, kinderkleding konden verkopen tegen scherpe prijzen. En de kinderen van groep 8 hebben gezorgd voor heerlijke hapjes en drankjes. Met het geld dat zij opgehaald hebben met deze hapjes en drankjes kunnen zij iets extra's doen op schoolkamp. Groep 8 gaat vanaf 5 juni op schoolkamp en heeft daar enorm veel zin in!

Koningsspelen

Op 20 april hebben we sportieve Koningsspelen gehad. Sinds 2013 worden de Koningsspelen gehouden in Nederland georganiseerd. Scholen kunnen deelnemen aan deze sportdag ter ere van de verjaardag van Koning Willem Alexander. De kleuters zijn deze dag op school gestart met een Koningsontbijt en hebben daarna allerlei spelletjes in de school, de sportzaal en op het speelplein gespeeld. De kinderen van groep 3 t/m 8 hebben op sportpark de Vliert genoten van sportworkshops en diverse spellen. En zij hebben de dag afgesloten met een spannende touwtrekwedstrijd tussen leerkrachten en de groepen 8. Het ging er zo fanatiek aan toe dat het touw zelfs kapot getrokken is!

Inmiddels is het einde van het schooljaar al in zicht. Over een paar weken begint de zomervakantie. Tot die tijd hopen we samen met alle kinderen en ouders te genieten van een mooie tijd en hopelijk vieren we samen een mooi afscheidsfeest met de kinderen en ouders van groep 8!

Margje Bielars, directeur a.i.

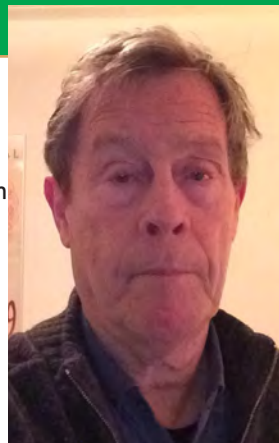
Wijkgebouw De Slinger

Lintje Jan Chambon

Jan Chambon is door burgemeester Mikkers gehuldigd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Jan heeft een lange staat van dienst achter de rug als bestuurslid van de Slinger. Hij was lange tijd verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. Een lintje om trots op te zijn!

Vakantie

Ad Arens, voorzitter van het bestuur van de Slinger meldt: "Begin Juli start de basisschoolvakantie in het zuiden des lands. Ouders, kinderen, opa's en oma's en noem maar op gaan lekker vakantie vieren en lekker luieren in eigen land of in het buitenland. Zo ook de medewerkers, vrijwilligers en het bestuur van de Slinger. Zij gaan van hun welverdiende rust genieten. Daarom is het goed te weten dat de Slinger op 9 juli haar deuren sluit en weer opent op 5 augustus. 4 weken vakantie. Noteer dat alvast in jouw agenda!"

Bewoners koken voor bewoners

In de vorige Wijkkrant las ik over dit initiatief. Ik wilde er graag meer over te weten komen en stak mijn licht op bij de Kamer Vol Kennis op de eerste verdieping. "Dat Slinger-diner, is dat wat?" vroeg ik aan de aanwezige Kennishebbenden. "Ja, ja," knikten ze, maar daar had ik niet veel aan. Ik draaide me om om verder te zoeken. Jorri Roosen (onthoud die naam!) riep:

"Waarom kom je niet zelf naar het diner volgende week? Dan maak je het zelf mee. Bij de bar ligt een lijst. Schrijf je in als er nog plaats is."

Als je dit leest dan weet je wat ik gedaan heb.

Op maandag de 28e Mei schoof ik aan na eerst in de keuken gekeken te hebben, want wat kan je nou helemaal klaar maken in dat keukentje van de Slinger. Er werd volop met schalen en pannetjes heen en weer geschoven.

De tafel in de ontmoetingsruimte was gedekt voor twaalf personen en de koks. Bij elk bord lag het menu al klaar. Een vrolijk kaartje. Het was lekker en dat vond iedereen. Hulde aan de koks en hun helpers. Ik had het graag willen laten zien: een tafel met gezellig etende

en pratende mensen, maar mijn fototoestel was zo onder de indruk, bleek later thuis, dat ik alleen maar bewogen beelden terugzag. Je moet hier in de Wijkkrant genoeg nemen met het menu-kaartje.

Bewoners koken voor medebewoners! Wat een schitterend en smakelijk idee!

Als je het straks ook mee wil maken kijk dan in de agenda op de Buurtkiep of loop langs in de Slinger voor de eerst volgende keer.

Toon van Rijnsoever

Nieuwe basiscursus tekenen en schilderen

Hans van den Berg begint op woensdag 5 september 2018 een basiscursus tekenen en schilderen voor mensen vanaf 50 jaar in de Slinger. De cursus omvat 12 lessen en de kosten zijn € 120,00. Hans werkt met groepen van maximaal twaalf deelnemers.

Behandeld worden:

- Eenvoudige teken en schildertechnieken: 2 lessen
- Compositie en vlakverdeling: 2 lessen
- Goede licht – donkerverdeling. Theorie en praktische toepassing: 2 lessen
- Kennis van kleurgebruik en menging. Theorie en praktische toepassing: 3 lessen
- Basisvormen maken, het leren schetsen van grondvormen: 3 lessen
- Perspectief, ruimte weergeven: 1 les

De cursisten ontvangen een samenvatting van de geleerde stof per les.

De lessen beginnen om 13.30 uur en eindigen om 16.00 uur.

Meer weten? Mail naar johannusvandenbergh@hotmail.com of bel 06 45110392.

Hans van den Berg, Zelfportret, 2015

Advies, thuisbezorging
en alle andere diensten
van uw apotheek.

**“En wat
kunnen we
nog meer
voor u doen?”**

ARTS
health care

Bel voor een
afspraak
073 613 67 13

Heeft u vage, chronische en/of mentale klachten?
Orthomoleculaire* geneeswijze kan een ondersteuning zijn
voor het vinden van een oplossing!

*een behandelwijze waarbij chemische processen in de cellen van het lichaam met
behulp van de juiste voeding, verandering van de leefstijl en het ontwijken van stress
in balans worden gebracht

Gerard Doustraat 20 | 's-Hertogenbosch | cor@artshealthcare.nl

KIEZERS BEDANKT

DEZE OVERWINNING WERD MEDE MOGELIJK
GEMAAKT DOOR DE MUNTEL/VLIERT/ORTHENPOORT

DE BOSSCHE GROENEN

GEEF JOUW STAD EEN GEZICHT

GA NAAR WWW.DEBOSSCHEGROENEN.NL OF VOLG ONS OP [Twitter](#) [Facebook](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#)

feestartikelen en verhuurbedrijf

De twee leukste winkels van Den Bosch onder één dak.

Aartshertogenlaan 1
5212CB Den Bosch
telefoon: 073 6130641

Mary's cadeaushop
telefoon: 06 44032030

www.las-feestartikelen.nl info@las-feestartikelen.nl

Acupunctuur

j.van Roessel
Lid NVA

Antoon der Kinderenlaan 7
5212 AA Den Bosch
Tel. 073-613 53 18

Wandelgroep 'De IJzeren Vrouw'
een wandelgroep voor ouderen

wanneer: Elke woensdagochtend starttijd 11.00 uur

hoe lang: Rondje IJzeren Vrouw, ± 1 uur

startpunt: Praktijk Fysiotherapie Beenhackers
Antoon der Kinderenlaan 7
Den Bosch 073 6135318

*Begeleid door een Fysiotherapeut.
Er zijn geen kosten aan verbonden.*

Van Noremborghstraat 118
5212 NG 's-Hertogenbosch
Tel: 073-6422942

Voor dagelijks verse bloemen.

Ook speciaal voor: Bloemboeketten, Bloemdecoraties,
Bruids- Rouwarrangementen,
Bedrijfsarrangementen.

Bezorging door heel Nederland

Volg ons op Facebook

Bloemenwinkeltje Jet www.bloemendenbosch.nl

DIT

l o o p t i n d e g a t e n !

adverteren in de wijkkrant?

wijkkrant@ziggo.nl

Goed om te weten...

Karwijk bestaat 2 jaar!

Op 1 april vierde Karwijk het 2-jarige bestaan. In die 2 jaar hebben de klussers meer dan 150 klussen uitgevoerd!

Vanwege het toenemende succes zijn we op zoek naar meer buurtbewoners die zich willen inzetten voor incidentele burenhulp. Ook als je niet echt handig of technisch bent, kunnen we je hulp gebruiken, want we krijgen ook hulpvragen voor tuinonderhoud, boodschappen doen, computerproblemen, dierenoppas/uitlaten, ziekenhuisvervoer of meubels verplaatsen. Iedereen kan wel iets en je mag helemaal zelf aangeven hoe vaak en waarbij je wilt helpen.

Als je je wilt aanmelden, meer informatie wil of misschien zelf hulp bij een klus nodig hebt, kun je mailen naar karwijk@gmail.com. Of je kunt bellen naar 073-6131130 (de Stijl, zij geven de boodschap aan ons door). Ook kun je ons volgen op Facebook en de Buurtkiep.

Koffiebar Boefjes en Barista's geopend!

Vanaf 18 juni is woonzorgcentrum Nieuwehagen (Gervenstraat 2) open voor een nieuw pop-up-café: Boefjes en Barista's is er van maandag t/m vrijdag van 9 tot 12 uur voor ouders en kinderen van 0 tot 4 jaar.

Er is een gevarieerd speelaanbod in een veilige en uitdagende speelomgeving, bij mooi weer in de grote kindvriendelijke tuin.

Lees er meer over op www.boefjesenbaristas.nl en www.facebook.com/boefjesenbaristas

Meedoen met Burendag

Op Burendag doen mensen iets leuks voor elkaar en de buurt, dit jaar op 22 en 23 september. Burendag wordt ondersteund door het Oranje Fonds, Douwe Egberts en Vrijwilligersnetwerk Galant.

Vanaf eind juni kun je je aanmelden en een aanvraag voor een geldbedrag van max. € 400,- indienen bij het Oranje Fonds om je Burendagplan te kunnen uitvoeren.

Voorwaarden voor organisaties en particulieren staan op www.burendag.nl/over-burendag. Iedereen die voor 1 september een activiteit aanmeldt, ontvangt een Burendag-feestpakket.

Colofon

Verschijnt gratis 5x per jaar

redactie: Wim van den Berg, Anja van Kleef, Toon van Rijnsoever en Jos van Rijsingen.
Met medewerking van Peter van Helden, Marjan Klinkhamer en Olaf Smit

drukwerk: BladNL, oplage 3600

verspreiding: Anja van der Horst en vrijwilligers uit de wijk

redactieadres: Van Noremborghstraat 34, tel. 073 6135111

e-mail: wijkkrant@ziggo.nl. Mail ons voor **advertenties** en **reacties** of met **informatie** voor de volgende Wijkkrant.

De volgende Wijkkrant verschijnt rond 20 oktober 2018.
Informatie inleveren vóór 10 september

Tip

De bladerbare digitale versie van de Wijkkrant snel vinden? Ga naar www.buurtkiep.nl/wijkkrantmvo.

VAKANTIEWEEK TAXANDRIAPLEIN

Bij de kindervakantie week doen we echt alleen maar leuke dingen.

De eerste dag gaan we eerst de hutten bouwen op het Taxandriaplein. We bouwen de hutten met houten planken. Er zijn ook hulpouders die meehelpen om de hutten te bouwen. Ook maken we een groot graffiti bord met de naam van je team en die hang je op je hut.

De tweede dag gaan we de hutten schilderen en versieren en hebben we leuke workshops in het thema reis rond de wereld in drie dagen.

De derde dag gaan we op ons schoolplein allemaal leuke spellen doen en we eindigen met een estafette en dan krijgt iedereen een medaille. Kom je ook kijken naar onze hutten het is maandag 9 juli dinsdag 10 juli en woensdag 11 juli.

Jasmijn van der Ven, 9 jaar.

Foto: tijdens het huttenbouwen in de zon krijg je vaak flink dorst. Veel drinken dus!!

Meer over het vakantiewerk vind je op:

www.kvwtaxandriaplein.nl

KONINGSdag

Foto: Op de Kindervrijmarkt verkocht Fenna (7) o.a. een compliment voor 20 cent. Dit werd heel leuk ontvangen. Er zijn vele buurtbewoners blij gemaakt met een compliment. De opbrengst heeft Fenna aan De Hobbels gegeven voor nieuw speelgoed.

vakantie

Vakantie dat is cool, jongen! Dan gaan we weer naar een escaperoom, hoop ik.

Dan gaat de deur achter je dicht en dan moet je zoeken naar aanwijzingen.

Dat heb ik een keer samen met mijn broer gedaan.

Mijn broer was goed met de codes en ik mocht overall in kijken en achter kijken voor de volgende opdracht.

Net op tijd kwamen we los.

Dat was kei-leuk.

Dat wil ik nog een keer doen. Maar dan in een andere escaperoom, want deze ken ik al.

Driss, 11 jaar.

JEU DE BOULES

Nee! Dat is niet leuk! De bal van Abel tikte tegen zijn bal, die heel dicht bij het butje lag, verder weg. Samir zuchtte maar gelukkig had hij de laatste bal nog. Ze stonden gelijk, allebei twaalf punten.

Wie de 13 scoorde won het potje. Samir trok de poetsdoek onder zijn riem vandaan en wreef zijn bal schoon. Hij zwaaide zijn arm naar achter, kneepte zijn oogleden bijna dicht, gluurde naar de but en gooide. Tsak, rustig maar strak ging zijn bal op de but af, rolde tot aan de bal van Abel en stopte.

Abel en Samir renden naar de but. Welke bal lag het dichtst bij de but? Het was niet te zien en een centimeter hadden ze niet. Samir trok een veter uit zijn sneaker en mat zonder dat de ballen bewogen: "Jij hebt gewonnen!" zei hij tegen Abel. "Top," riep Abel, "nog een potje?" Samir knikte.

Ze raapten hun ballen en de but op en begonnen opnieuw met een potje jeu de boules.

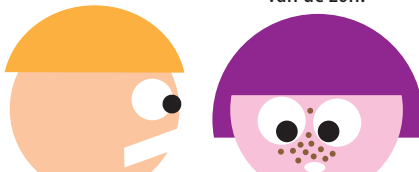
Foto: We kunnen voortaan ook in de Muntel Jeu de boules spelen want op de Geldersedam is een Jeu de boules-baan geopend.

zonneschijn

Wat heb jij op je neus?

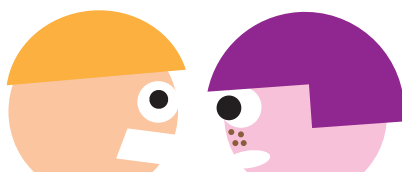
Dat zijn zomersproeten van de zon.

Wat een raar gezicht is dat!

Raar? Kijk naar jezelf!

Hoezo? Ik heb maar een klein beetje in de zon gezeten.

